

P.Z. br. 474

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-12/39
URBROJ: 50301-21/21-23-4
Zagreb, 27. srpnja 2023.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Priljeno: 27-07-2023	
Klasifikacijska oznaka: 316-01/23-01/01	Org. ind. [initials]
Uredbeni broj: 50-23-04	Pril. [initials] Vrij. [initials]

Hs**NP*218-01/23-01/01*50-23-04**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o strancima (predlagateljica: dr. sc. Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 261-01/23-01/01, URBROJ: 65-23-03, od 20. travnja 2023.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o strancima (predlagateljica: dr. sc. Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Ranije važećim Zakonom o strancima („Narodne novine“, br. 130/11., 74/13., 69/17., 46/18. i 53/20.) bio je propisan sustav utvrđivanja godišnje kvote za izdavanje dozvola za boravak i rad za zapošljavanje državljana trećih zemalja koji je donosila Vlada Republike Hrvatske za iduću godinu, a na prijedlog ministarstva nadležnog za rad.

U navedenom sustavu poslodavci, prije zapošljavanja državljana treće zemlje, nisu bili u obvezi tražiti radnike na domaćem tržištu rada.

U cilju zaštite domaćeg tržišta radne snage, Zakonom o strancima („Narodne novine“, broj 133/20.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021., propisan je novi način izdavanja dozvola za boravak i rad, s obzirom na to da je sustav utvrđivanja godišnje kvote kroz praksu pokazao da nije mogao brzo odgovoriti na potrebe tržišta rada u Republici Hrvatskoj. Novim sustavom izdavanja dozvola za boravak i rad na temelju testa tržišta rada i mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje omogućilo se zapošljavanje državljana trećih zemalja tijekom pojačanih potreba domaćih poslodavaca za radnicima.

Sukladno Planu zakonodavnih aktivnosti za 2023. godinu, u izradi je Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima radi preuzimanja u hrvatsko zakonodavstvo Direktive (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljanima trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ (SL L 382/1, 28.10.2021.).

Nadalje, ukazujemo kako pojam „naknada za obavljeni rad” propisan u članku 2. ovoga Prijedloga zakona nije u skladu s odredbama Zakona o radu („Narodne novine”, br. 93/14., 127/17., 98/19. i 151/22.) kojima je definiran pojam „naknada plaće”. Naime, odredbom članka 95. stavka 1. Zakona o radu „naknada plaće” definirana je kao pravo koje će radnik ostvariti za razdoblja u kojima ne radi zbog opravdanih razloga određenih zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu. Napominjemo da je institut plaće detaljno uređen odredbama Zakona o radu kako u pogledu njene strukture tako i u načinu njenog određivanja kao i same isplate.

Nadalje, ugovor o radu je dvostrano-obvezni ugovor, koji nastaje suglasnom voljom obje ugovorne strane, tako da ne postoji zapreka da se poslodavac i radnik dogovore u kojem iznosu će radnik dobivati takav primitak.

Međutim, poslodavac je dužan radniku obračunati i isplatiti plaću prema propisanim, utvrđenim ili ugovorenim osnovama odnosno mjerilima određenim posebnim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu.

Iz navedenoga proizlazi kako se poslodavac, prilikom davanja ponude o plaći radnika, dužan držati navedenih pravnih izvora kojima je ista propisana ili utvrđena, kao i odredaba Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine”, br. 118/18. i 120/21.).

Također, ukazujemo kako odredbe Zakona o radu ne uređuju posebno iznos plaće za pojedina područja odnosno djelatnosti već Državni zavod za statistiku, kao tijelo koje je nositelj sustava službene statistike u Republici Hrvatskoj, prati samo kretanja plaća, pa tako i prosječnih plaća u bruto i neto iznosu po mjesecima, u odnosu na pojedine djelatnosti, stupanj stručne spreme i ostalo.

Zakonom o radu nije propisana obveza poslodavca da radniku ponudi plaću određene visine sukladno službenim statističkim izvještajima o kretanju plaća, već je i dalje zadržana sloboda njenog ugovaranja, što ujedno predstavlja i samu bit radno-pravnih odnosa.

S druge strane, kako bi se zaštitilo radnike od mogućih zlouporaba, Zakonom o minimalnoj plaći uređen je institut minimalne plaće kao socijalno zaštitnog instrumenta. Na temelju navedenog Zakona, radniku se za rad u punom radnom vremenu ne smije isplatiti iznos manji od minimalne plaće, a isti se utvrđuje za svaku kalendarsku godinu uredbom Vlade Republike Hrvatske pa tako za 2023. iznosi 700,00 eura bruto.

Dodatno, člankom 3. stavkom 2. Zakona o minimalnoj plaći propisano je kako se minimalnom plaćom smatra i najmanji iznos mjesečne bruto plaće prema složenosti poslova za puno radno vrijeme ugovoren kolektivnim ugovorom čija je primjena proširena sukladno općem propisu o radu.

U Republici Hrvatskoj trenutno je proširena primjena dva kolektivna ugovora odnosno Kolektivni ugovor ugostiteljstva („Narodne novine“, broj 50/22.) i Kolektivni ugovor za graditeljstvo („Narodne novine“, broj 94/22.). Svi poslodavci na koje je primjena ovih kolektivnih ugovora proširena, ako su registrirani za obavljanje barem jedne od djelatnosti koje se nalaze unutar područja Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. — NKD 2007. na koja je kolektivni ugovor proširen, obvezni su isplatiti minimalnu plaću prema kolektivnom ugovoru ili odgovaraju za prekršaj.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da nema osnove za prihvaćanje prijedloga saborske zastupnice dr. sc. Katarine Peović o ponovnom uvođenju godišnje kvote umjesto testa tržišta rada te propisivanju naknade za obavljeni rad državljana trećih zemalja.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića i državne tajnike Žarka Katića, Tereziju Gras i dr. sc. Irenu Petrijevcānin.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković